

uden at grupperepræsentanten er bistået af en advokat, kan retten imidlertid efter den almindelige regel i retsplejelovens § 259, stk. 2, pålægge grupperepræsentanten at lade sagen udføre af en advokat. Da gruppesøgsmål stiller store krav til grupperepræsentanten, må det efter Retsplejerådets opfattelse i øvrigt forventes, at grupperepræsentanter, der ikke selv er advokater eller i øvrigt har professionel erfaring med retssager, vil lade sagen udføre af en advokat, og at der, hvis dette ikke skulle være tilfældet, jævnlige vil være grundlag for at meddele et advokatpålæg.

3.4.6. Det bør være en forudsætning for at kunne udpeges til grupperepræsentant, at den pågældende råder over tilstrækkelige økonomiske midler til at kunne gennemføre retssagen på betryggende vis, jf. ovenfor i pkt 3.4.5. Heri ligger, at den pågældende skal være i stand til løbende at betale de udgifter, der for den pågældende er forbundet med at føre retssagen frem til en afgørelse. Derimod indgår muligheden for ved sagens afslutning at blive pålagt at betale sagsomkostninger til modparten ikke i denne vurdering.

Retsplejerådet foreslår på denne baggrund en selvstændig regel om, at retten kan bestemme, at grupperepræsentanten skal stille sikkerhed for de sagsomkostninger, grupperepræsentanten kan blive pålagt at betale til modparten.

Gruppesøgsmål vil ofte være mere ressourcetrævende end individuelle søgsmål, og omkostningerne ved et gruppesøgsmål kan efter omstændighederne være meget store. Sammenholdt med, at de personer, på hvis vegne der fremsættes krav, kun i begrænset omfang bør hæfte for sagsomkostningerne, jf. herom pkt. 3.6 nedenfor, er det efter Retsplejerådets opfattelse nødvendigt i gruppesøgsmål at give mulighed for at stille krav om sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger, selv om denne mulighed ikke findes ved individuelle søgsmål.

Alternativt ville det være nødvendigt mere indgående at vurdere en foreslået grupperepræsentants samlede økonomiske forhold, før retten tog stilling til, om den pågældende kan udpeges som grupperepræsentant. En sådan vurdering ville imidlertid dels være vanskelig at foretage, dels være unødvendigt indgribende over for den pågældende, idet hensynet til modparten vil være tilstrækkeligt varetaget ved i givet fald at stille krav om sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger.

Retten bør kunne træffe bestemmelse om sikkerhedsstillelse både efter anmodning fra modparten og af egen drift. Hvis sagsomkostningerne kan blive meget store, bør der normalt kræves sikkerhedsstillelse,

medmindre grupperepræsentanten åbenbart vil være i stand til at betale pålagte sagsomkostninger.

Der henvises til betænkningen side 247-253.

3.4.7. Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Det har i forbindelse med høringen over betænkningen været anført, at også organisationer mv. bør kunne udpeges som grupperepræsentant i et gruppesøgsmål efter frameldingsmodellen, idet førelsen af sådanne gruppesøgsmål ellers bl.a. vil være afhængig af, hvilke ressourcer Forbrugerombudsmanden råder over.

Justitsministeriet er imidlertid som nævnt enig med Retsplejerådet i, at betænelighederne ved at tillade gruppesøgsmål efter frameldingsmodellen mindskes, når kun offentlige myndigheder kan udpeges om grupperepræsentant i sådanne gruppesøgsmål, bl.a. fordi offentlige myndigheder er underlagt et almindeligt saglighedskrav, som vil gælde, når den pågældende myndighed skal tage stilling til, om der er grundlag for at anlægge et gruppesøgsmål.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10 (forslag til retsplejelovens § 254 c og § 254 e, stk. 2 og 3), og §§ 4-7 og bemærkningerne hertil.

3.5. Sagens anlæg

3.5.1. Som anført i pkt. 3.1.7 finder Retsplejerådet, at gruppesøgsmål som udgangspunkt bør behandles efter samme processuelle regler som individuelle søgsmål, og at der således kun bør fastsættes særlige processuelle regler om behandlingen af gruppesøgsmål på de punkter, hvor der efter gruppesøgsmålets karakter er et klart behov herfor.

Retsplejerådet finder på den baggrund ikke grundlag for at foreslå særlige regler om fremgangsmåden i forbindelse med *anlæg af gruppesøgsmål* ud over nogle få yderligere krav til stævningen samt en regel om, hvem der kan indlevere en stævning i et gruppesøgsmål.

Retsplejerådet foreslår, at stævningen skal kunne indleveres af et medlem af gruppen, af en forening, privat institution eller anden sammenslutning, når søgsmålet falder inden for rammerne af sammenslutningens formål, eller af en offentlig myndighed, der ved lov er bemyndiget til at kunne udpeges som grupperepræsentant.

Stævningen bør således efter Retsplejerådets opfattelse kunne indleveres af dem, som efter rådets forslag generelt set vil kunne udpeges som grupperepræsentant (gruppemedlemmer, foreninger mv. og offentlige myndigheder), og det bør ikke være en betingelse for at kunne indlevere stævningen, at den pågældende